

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՍԻԱՅ ՔՐՈՆԻԿ

Տաճկահայերի մասնակցութիւնը կաթողիկոսական ընտրութեան մէջ, Ղա-
րաբաղի թեմի ընտրութիւնները, Վերընտրութիւններ Թիֆլիսում:

Տաճկահայերի մասնակցութեան խնդիրը ներկալ կաթողիկոսական ընտ-
րութիւնների մէջ մինչ փետրւար ամիսը մնացել էր կատարեալ անլալտութեան
մէջ: Ազդ մանաւանդ տարօրինակ էր, որ Տաճկահայերը աւելի շատ ձալներ
ուանին կաթողիկոսական ընտրութիւնների գործում, քան ուսաահայերը,
քանի որ Տաճկաստանում կան 45 էջմիածնական թեմեր, մինչդեռ Ռու-
սաստանը ունի միայն 6 թեմ, Պարսկաստանը Հնդկաստանով 2 թեմ, Իսկ
լալտնի է որ 1836 թականի Պոլսեանիէլով ամին մի թեմ ունի մի աշ-
խահական և մի հոգեորական պատգամաւորի ձալն. աշխահական պատ-
գամաւորը ընտրում է ժողովոլից, իսկ հոգեորական պատգամաւորը հէնց
ինքը թեմական առաջնորդն է: Հետեալէս Տաճկաստանը իւր 45 թեմե-
րով մասնակցում է 45 աշխահական և 45 հոգեորականների, ուրեմն միա-
սին 90 ձալներով, ուսահայերը 12 ձալով, Պարսկաստանը Հնդկաստանի
հետ 4 ձալով, Դոցա վերալ աւելանում են Սինոդի 8 անդամների և էջ-
միածնի միաբանութեան կողմից 7 ձալն: Ասել է թէ կաթողիկոսական
թեմեանների ընտրութեանը մասնակցում են $90+12+4+8+7=121$
ձալներ թեմերից, էջմիածնի Միաբանութիւնից և Սինոդից. և, ինչպէս
տեսնում ենք, ալ 121 ձալների մէջ Տաճկաստանը իրաւունք ունի մաս-
նակցելու 90 ձալով, որ նոլնն է թէ համարեա 12 ձալից իննը Տաճկաս-
տանինն են: Արդ, ի բնէ Տակկաստանի և Ռուսաստանի մէջ տարաձալնու-
թիւն է կղել Տաճկահայերի մասնակցութեան ձեի մասին, Պոլսեանիէն ուս-
սաց օրէնք է, որը սակալն ունի մի ջազգալին օրէնքի բնաւորութիւն,
քանի որ նա վերաբերում է ալ և ալ պետութիւնների հպատակներին և
ոչ միայն ուսաց հպատակներին: Արդ, միջազգալին օրէնսդրութիւն սահ-
մանել կարելի է միայն համաձալնութեամբ բոլոր ալն պետութիւնների,

համապատասխան է կաթողիկոսական ընտրութեան ոգուն, միմիայն այս անգամ իւր ներդրածութիւնը ունեցաւ թիւրքիահայերի և թիւրքիալի կառավարութեան վերաջ, որովհետեւ, ինչպէս ընթերցողները շուտով կը տեսնեն, այս անգամ արտեղ վճուած է որ ամեն մի թեմից դան իջմիածին մի մի աշխարհական և մի-մի հոգևորական պատգամաւոր:

Ահա դեռ ևս ևս արտեղ Վ. Պոլսի պատրիարք Խորէն արքեպիսկոպոս Աշրգեանի հրահանգը, լղած թիւրքիալի բոլոր հաւոց թեմական առաջնորդներին: Այդ դոկումենտը ներկայացնում է հետաքրքրութիւն ոչ միայն իւր ամբողջութիւնով, այլ և իւր մանրամասնութիւններով:

«Ինչպէս գիտէք, ամենաշն Հաւոց Հայրապետին Տ. Տ. Մակարայ առաջնոյ վախճանմամբ թափուր կը մնալ Արարատեան Մայր Աթոռն ի գահակալէն իւրով, և ըստ սահմանաւ կարգադրութեանց, ներկայ 1892 տարուս մալիս ամսոյ 3-րդ օրը տեղի պիտի ունենալ ի Ս. Էջմիածին՝ Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի արժանաւաստանգ լաջորդին ընտրութիւնն աղգտվին, և հետեալաւ, ինչպէս միւս վիճակներն, սոյնպէս և ձեր վիճակն հրաւիրեալ է մասնակցել սոյն ընտրութեան ի ձեռն եկեղեցական և աշխարհական երկուց պատգամաւորաց, որոց մին էք դուք իւր ներկայացուցիչ համաշն հոգևորական դասու վիճակիդ, և միւսն՝ աշխարհական՝ ընտրելի է լաշխարհականաց իւր ներկայացուցիչ ճոցին:

«Արդ, ներթափեալ առաքելով ձեզ իջմիածին Սինոդին կողմէ լանուս վիճակիդ առաջնորդութեան ուղղեալ հրաւիրագիրն, ի մասնակցութիւն ընտրութեան, կը լանձնարարինք լստ հասու լինելու անոր պարունակու. թեանն՝ առանց լապաղման ձեռնարկել զործադրութեանն, և կը հաղորդեմք ձեզ հետեալ կարևոր գիտելիքներն:

«ա) Նախ քան զամենաշն հարկ է, որ վիճակիդ դաւառական ժողովն դումարէք ի նիստ և կարևորն ղեկուցանելով՝ ըստ իմաստի ս. Սինոդի ծանուցագրին հրաւիրէք կրօնասիրական ջերմեռանդ ոգւով և առանց անձնական որևէ նկատմանց՝ աշխարհական պատգամաւորն ընտրելու:

«բ) Վասն զի ընտրելի պատգամաւորն ի ղիմաց վիճակաշնոց պիտի մասնակցի Հայրապետի ընտրութեան, հարկ է որ ընտրեալ լինի ըստ ամենաշնի արժանաւոր ոք իւր ընկերալին ղիրքովը պատաւոր, վստահելի, բարեբաշտ, ուղղամիտ և միայն եկեղեցու վառաց և օգտին նախանձալանդիր:

«գ) Պատգամաւորին ընտրութիւնն տեղի ունենալէ լստոյ, պէտք է տեղեկագիր մը պատրաստուի ընտրեալն ծանօթացնող, ստորագրեալ դաւառական ժողովուրդ անգամոց և ձեր կողմէ և միանգամայն ընտրութիւնը ծանուցելի ընդ փոլթ ազգալին պատրիարքարանիտ:

«դ) Այս զործողութիւնէն լստոյ, պէտք է պատրաստուիք ընկերակցութեամբ աշխարհական պատգամաւորին՝ ժամանակին մեկնելու համար ի ս. Էջմիածին, ուր պէտք է անմիջապէս ներկայ դտնելք մալիսի 3-րդ օրն, որ

է օր ընտրութեան ընդհանրական հալրապետին: Ձեր մեկնումն պէտք է ծանուցանէք պատրիարքարանին:

(ւ) Անհրաժեշտ պարման չէ ի վիճականոց ընտրել անպատճառ պատգամաւորն, ալ կրնալ ընտրուի ալ ուր բնական ազգային ոք՝ որ ունենալ արժանեաց հանգամանքն ըստ Բ-րդ խղածոյ: Կրնան նաև լանձնվիլ սոցն պաշտօնն ուրիշ վիճակի կողմէ արդէն ընտրեալ պատգամաւորի մը:

(զ) Նթէ արդեւք մը պատահի և չը կարողանաք ընտրութեան օրն, որոշեալ ժամուն անձամբ ներկայ գտնուի ի ս. Էջմիածին, ունիք իրաւունք ձեր կողմէ եկեղեցական ներկայացուցիչ մը կարգելու և ժամանակին առաքելու զալն անդ, ընդ աշխարհական պատգամաւորին: Խակ եթէ անակնուշակ զիպաճաւ կամ պատճառաւ իւրիք կարելի չը լինի ոչ ձեր հոգևոր ներկայացուցիչն և ոչ աշխարհական պատգամաւորին անձամբ ներկայ գտնուիլ անդ նշանակեալ օրն, ընտրութեան ժամուն, լալնժամ դուք և աշխարհական պատգամաւորն իրաւունք ունիք գրով լալտնելու ս. Սինդիկն ձեր կաթիքն, թէ դորն փեկեղեցականաց ազգիս արժանաւոր կը համարէք հալրապետական վեհատեման իշխանութեան:

(է) Կարևոր է գիտենալ որ բացակայ պատգամաւորաց դրաւոր կարծիքը կ'ընդունի միայն կաթողիկոսական ընտրութեան նախնական գործողութեան պահուն, յորում ներկայ պատգամաւորաց ձալնն և բացակայից դրաւոր կարծիքն լուելէ և ամփոփելէ փետո՛ւ ըստ առաւելութեան ձալնից ընտրելի կը հանդիսանան չորեքին աւագագոյնք: Խակ վերջին ընտրութիւնն տեղի կ'ունենալ միայն ներկայ գտնող պատգամաւորաց ձալնի և ալ ևս բացակայից կործիքն չը կրնար ընդունիլ և ի հայրս առնել:

«Ուստի պատգամաւորաց անձամբ ներկայութիւնն ընտրական վերջին գործողութեան պահուն՝ անհրաժեշտ է կատարելապէս մասնակցած լինելու համար ընտրութեան:

«Յանձնելով ուրեմն ալ գլխաւոր կէտերն ձեր մասնաւոր ուշադրութեան՝ կը հրաւիրենք ըստ պարունակութեան ս. Սինդիկ հրաւիրագրոյն և շրջաբերական գրոյս հարկ եղած գործողութիւնները կատարել փութով և ամենալն խնամով, որպէս զի՝ կարենաք ընդհանրական հալրապետի ընտրութեան մասնակցելու ձեր իրաւունքն գործադրել, խղատ և ի փառս Հայաստանեայ Ս. Եկեղեցւոյ և հալրապետական սուրբ իշխանութեան»:

«Խորէն պատրիարք Կ. Պոլսոյ (10 փետրար 1892):»

Ընթերցողների ուշադրութիւնն եմ դարձնում ալ շրջաբերականիս ալ կէտերի վերալ, ալն է՝ օր 1) թեմական պատգամաւոր կարող է ընտրուի ոչ միայն թեմի ձխական (Թուրքիայում դաւառական ժողովի) երեսփոխաններից, ալ և դրսից. 2) մի անձ կարող է թեմական պատգամաւոր ընտրուի նաև երկու (արդեօք և աւելի ?) թեմերից («կրնալ նաև լանձնվիլ սոցն պաշտօնն ուրիշ վիճակի կողմէ արդէն ընտրեալ պատգամաւորի մը»): 3) Էջմիածնի ժողովից բացակայող պատգամաւորները, լինեն նոքա աշ-

խարհական թէ հոգեւորական, իրանց դրաւոր ձաւնով կարող են մասնակցել չորս կաթողիկոսացոյնների ցւցակը կազմելում, բայց չեն կարող գրաւոր ձաւնով մասնակցել վերջնական քւէարկութեան:

Արդեօք շրջաբերականի ալդ կէտերը համաձայն են ս. Սինոդի տւած հրահանգին և ուրեմն ընդհանուր են նաև մեզ համար, ալդ չգիտեմ: Յամենաւն դէպս պէտք է ասած որ Պոլսի Հալոց պատրիարքարանը աւելի որոշ շրջաբերական է ուղարկել առաջնորդներին, քան էժմիւսանի Սինոդը՝ մեր թեմերի առաջնորդներին: Եթէ ս. Սինոդը նոյնքան որոշ հրահանգ լինէր տւած, Ղարաբաղի թեմական պատգամաւորի ընտրութիւնը, որ նշանակած էր այս փետրարի 14-ին, չէր խանգարւիլ այս հարցի պատճառով, թէ արդեօք դրոյց մարդ կարող է ընտրւիլ թէ ոչ: Որպէս երևում է Պոլսի պատրիարքի շրջաբերականին, թեմական պատգամաւոր կարելի է ընտրել նե ր ս ի ց թէ դ ր ս ի ց, ում որ կամենան:

Ղարաբաղի թեմական պատգամաւոր ընտրելու հրաւիրւած ծխական երեսփոխների ժողովը զբաղւած է եղել երկու սկզբնական խնդիրներով. 1) կարելի է արդեօք որ մի քանի երեսփոխներ իրանց ձաւնը մէկին հաւատան, և 2) կարելի է արդեօք թեմական պատգամաւոր ընտրել նաև ոչ ալդ ժողովի անդամներից: Առաջին խնդիրը վարուցւիլ է ալն առիթով որ, ի միջի ալլոց, Նուխաւ վիճակի 12 ընտրւածները իրանց ձաւները հաւատացած են եղել նոցանից մէկին, ալնպէս որ ալդ մէկը պէտք է իբր թէ 12 ձաւն ներկայացնէր: Եւ չգիտեմ, ինչպէս կը նալէ բարձրագոյն հոգեւոր իշխանութիւնը ալդ հարցի վերալ, բայց ես գտնում եմ որ ընտրողական սկզբունքին հակառակ է թուլ տալ որ մի անձն, մանաւանդ երբ նա ինքը չի ընտրւած այս դէպքում 12 եկեղեցական-ծխական ժողովրդներից, կարողանալ 12 ժողովրդների անունից խօսել: Եթէ միւս 11 ընտրւածները չեն ուզեցել իրանք օգտուիլ ալն հաւատից, որ իրանց ընտրւած ժողովրդները ունեցել են դէպի նոցա, ալդ միալն նշանակում է թէ ալդ ընտրւածները խոստովանում են իրանց անարժան լինելը ժողովրդի հաւատը վաւերելու Բնական է ուրեմն, որ մի հոգի չպէտք է այս դէպքում ներկայացուցիլ համարւի 12 հոգու. ալդ անթույլատրելի է:

Բայց ալ խնդիր է թէ արդեօք կարող են գրաւոր կերպով իրանց ձաւնը ուղարկել ընտրւած ծխական երեսփոխները, թէ ոչ: Սա աւելի քարդ խնդիր է, քան առաջինը: Պէտք է կարծել, որ երբ մի ժողովուրդ մէկին ձաւնաւոր է ընտրում, ալդ անում է նա ալն համոզմունքով որ նա մի որոշ դեր կատարէ թեմական ընտրութեան գործում, համաձայն նոյն ընտրած ժողովրդի տրամադրութեան՝ ունենալ այս և ոչ ալն մարդուն որպէս կաթողիկոս: Ալդ դերը մի ձաւնաւոր կարող է կատարել նաև հեռւից, գրաւոր կերպով, միալն ալն ժամառակ, երբ նա հաստատ իմանում

լինի թէ ուրքեր են առաջարկուել թեկնածուներ թեմական պատգամաւորութեան համար, և եթէ այդ թեկնածուների անունների հետ կապած են որոշ կաթողիկոսացուների անուններ, Արդ այդ պարմանը չի կարող կատարել տմեն անգամ, քանի որ դա մեծ մասամբ նորն իսկ ժողովի մէջն է որոշուամ, Ընդհանուր առմամբ ուրեմն, նպատակաւորմար ընտրութիւններ կարելի է կատարել աւելի աչն դէպքում, երբ ձախաւորը ժողովումն է և ոչ երբ հեռւից է գրաւոր ձախ տալիս:

Բայց այդ տեսակէտը չի կարող միակ վճռողական լինել այդ խնդիրը լուծելու համար: Ծխական ամեն մի երեսփոխի ձայնը շատ փոքր նշանակութիւն ունի ընդհանուր ընտրողական գործում: ամբողջ Ռուսաստանում ընտրած են թերեւ մինչ 300 ծխական ձայնաւորներ 6 թեմական պատգամաւորներ ընտրելու համար, ալսինքն մի ձայնաւոր ունի միջին թւով $\frac{1}{100}$ -երորդական ձայն. և որովհետեւ մի թեմական պատգամաւորը ԼՂմիածնի ժողովի մէջ ունի ընդհանուրի միայն մօտ հարիւրերորդ ձայնը, ուրեմն մի ծխական երեսփոխի նշանակութիւնը կաթողիկոսական ընտրութեան գործում հաւասար է $\frac{1}{3000}$ շատ աննշան մասին: Կարելի է արդեօք պահանջել ալս դէպքում աչն խտտութիւնը, որ ամեն ձայնաւոր ինքը անձամբ ներկայ գտնւի պատգամաւոր ընտրելու ժողովին? Եւ կարծում եմ որ այդքան խտտութիւնը ներկայ դէպքում աւելորդ է և ալս տեսակէտից պէտք է թող տալ որ ձայն կարելի լինի նաև գրաւոր կերպով տալ: Այդ տեսակէտը գործնականի վերայ է հիմնուամ, մանաւանդ մի երկրում, ուր հաղորդակցութիւնը աչնքան էլ հնչտ չէ և մանաւանդ աժան չէ: Եթէ մենք չենք ուզում որ գլխաւոր քաղաքներից հեռու վիճակները ծախքերից վախենալով ստիպւած լինեն ընտրել ծխական երեսփոխներ աչն գլխաւոր քաղաքների ընակիչներից, և ուրեմն եթէ ուզում ենք որ այդ հեռու վիճակներում ժողովողին իրան ծանօթ մարդիկ ընտրեն, ապա եւ կարծում եմ որ պէտք է թող տալ թեմական պատգամաւոր ընտրելու գործում նաև գրաւոր կերպով գործել:

Ղարաբաղի թեմում չարուցած միւս խնդրի վերայ ծանրանալ չարժէ. շատ ընական է որ ժողովականները պարտաւոր չեն միայն իրանց միջից ընտրել, ալ կարող են ընտրել պատգամաւոր և սորա կանդիդատ ուս և ցանկանան:

Իմ անցեալ տեսութեան մէջ եւ խօսեցի կաթողիկոսական-ծխական ընտրութիւնների մասին Թիֆլիսում, միանգամայն անտես առնելով աչն լամաու կերպով կրկնող լուրը, թէ իբր Թիֆլիսի թեմական առաջնորդը անլաւեր է համարել փետրաւրի 2-ին կատարած ընտրութիւնները Ս. Լուսաւորիչ Խ ԼՂմիածնեցոց, ուրեմն երկու եկեղեցիներում: Բայց բանից երեւաց, որ ալս լուրը ստող էր, աչնպէս որ փետրաւրի 23-ին ծխական ընտրութիւններ

կատարւեցին ոչ միայն ալն երկու եկեղեցիներում, ուր ընտրութիւններ դեռ ևս չէին կատարուել^{ալ} և ալն վերը լիշած երկու եկեղեցիներում, ուր ընտրութիւնները արդէն կատարւած էին:

Կէ ալժմ ես ասելով չեմ համարում վիճելի դարձրած խնդրի մասին մի երկու խօսք ասել, քանի^ք որ չեղած տեղից խնդիր է ծագել, խնդրից էլ դուր և մինչև անգամ լուրջ դուր, որը թերեւ եղակի է մեր եկեղեցական-վարչական տարեգրութեան մէջ:

Ահա թէ ինչու^ն է խնդրը: Փետրւարի 2-ի ընտրութիւններից լեւտոյ, թեմական առաջնորդին երկու լիշած եկեղեցիների ժխականների մի մասի կողմից բողոք է գնում, թէ իբր ալ ընտրութիւնների ժամանակ զեղծումներ են կատարուել, և ահա նոքա խնդրում են որ ալ երկու եկեղեցիներում ընտրութիւնները նորից կատարւեն:

Բայց փաստը սա է, որ ալ չնայ եկեղեցիներում կատարւած ընտրութիւնները օրինաւոր են ճանաչել նոցա նախագահող քահանաները, որոնք և ստորագրել են ընտրութեան թուղթը, որպէս ստորագրել են նաև ընտրող ժխականների ահալին մեծամասնութիւնը: Լուսատուի^լ եկեղեցու ժխականներից բողոքողներ եղել են ընդամենը երկու հոգի, իսկ Լժմիածնեցոց եկեղեցուց մինչ 70 հոգի: Թողնենք մի առժամանակ թէ ինչ բարոյական և իրաւական արժէք ունէին ալ բողոքները, ես կը վերադառնամ դրան, բայց կարևոր է իմանալ, որ նոյն ալ եկեղիցիների ժխականները և մի քանի հարիւր ալ մարդիկ, որոնք ալ ընտրութիւնները քանդելուց վատ հետեւանքներ էին նախատեսնում, հարկ համարեցին զիմն Լժմիածնի Սինոդին: Ալժմ մենք հաստատ գիտենք, որ Սինոդը հրամայել էր Թիֆլիսի սրբ. առաջնորդին ալ երկու եկեղեցիների ընտրութեան վերաբերեալ թղթերը իրան ուղարկել նոցա քննելու համար և վերընտրութիւններ առ ալժմ չը կատարել: Բայց սրբ. առաջնորդը, ուղարկելով թղթերը Լժմիածին, կարգադրեց կատարել վերընտրութիւններ ալ երկու եկեղեցիներում, ալ մասին չափաւարակելով տեղական մի քանի թերթերում:

Այստեղ գաղափարների չիտթութիւն կալ որ պէտք է պարզել: Նիժ Սինոդը ուղղակի միջամտէր ընտրողական գործերի մէջ և ինքը ուղենար կարգադրել ընտրութիւնների գործը, նշանակելով ընտրութիւնների օրերը, և ընտրելու հղանակը,—ալ կը նշանակէր առաջնորդի գլխի վրայով ուղենալ գործեր: Ալ կը նշանակէր ուղղակի միջամտել առաջնորդի գործերի մէջ ալն իրաւունքների սահմանում, որոնք օրէնքով թէ աւանդութեամբ թեմական առաջնորդներին են ատկացուած: Բայց Սինոդը ներկալ գէպքում ամենեկին ալքքան հեռուն չի գնացել: Սինոդը ընդունելով մի քանի հարիւր ընտրողների ստորագրութիւններով մի բողոք թեմական առաջնորդի գէմ ուղեցել է իմանալ թէ որքան հիմնաւոր են ալն զեղծումները, որոնց վերալ հիմնւելով թեմական առաջնորդը քանդել է ուղում կատարւած ընտրութիւնները: Չէ թէ բարձրագոյն հոգևոր իշխանութիւնը վերջ

ի վերջոյ պատասխանատու է ժողովրդի իրաւունքների համար, և նա չի կարող չը հսկել որ այդ իրաւունքները չը խախտւեն: Իսկ օրինաւոր ընտրութիւնը քանդել—այդ նշանակում է վիրաւորել ժողովրդին: արդ, օրինաւոր է եղել թէ չէ—ահա թէ ինչ է ուզեցել իմանալ Տեղակալը և Սինոդը: Եթէ սինոդը համոզւէր թէ ընտրութիւնները օրինաւոր են կատարւել, բայց ս. առաջնորդը այնու ամենայնիւ չի չարգել կատարւած եղելութիւնը, ապա բնական է որ և բարձրագոյն հոգեւոր իշխանութիւնը չէր կարող սառնասրտութեամբ վերաբերւել դէպի հարիւրաւոր մարդկանց բողոքը, քանի որ ներկալ դէպքում բողոքը ուղղած էր առաջնորդի դէմ, մի իրաւունք, որ չի կարելի ժողովրդից խլել:

Ինձ հաստատ չափնի չէ փետրւարի 2-ին ընտրութիւնների դէմ թեմական առաջնորդին տւած բողոքների բովանդակութիւնը երկու եկեղեցիների տեղո՞ր ծխականների կողմից: Օրինակի համար «Նոր-Դար»-ը սաստիկ բողոքեց Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցում փետրւարի 2-ին կատարւած ընտրութիւնների դէմ: Թեմական առաջնորդը չարգեց երկու բողոքողների խնդիրը նորից ընտրութիւններ նշանակելու՝ այդ եկեղեցում: Եւ ինչ դուրս եկաւ Այն, որ փետրւարի 23-ին ընտրութիւններին Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցում ժողովուրդը չհամաձայնեց երկրորդ անգամ ընտրութիւն կատարել: Էջմիածնցոց եկեղեցում, ուր փետրւարի 2-ին մասնակցեցին աւելի քան 150 հոգի ծխականներ, նոյն «Նոր-Դար»-ը պաշտպանեց բողոքողների դատը և հետեանքը այն եղաւ, որ փետրւարի 23-ին նոյն աղեկեղեցում կատարւեց վերընտրութիւն 19 թէ 18 հոգու մասնակցութեամբ, մինչդեռ 97 հոգի ծխականներից ստորագրեցին մի ալ թուղթ, ուր բացատրւած է իրանց չմասնակցելու շարժառիթը: Միթէ պարզ չէ, որ եթէ բոլոր ներկալ եղող ծխականները մասնակցէին այդ վերընտրութեանը, ընտրւածները նոյնը կը լինէին ինչ փետրւարի 2-ին?

Տեսէք թէ ինչ չափշտակութեամբ են ընդունում և կրկնում նոյա ԷճՅ-ԷճՅ լրագրի ալս մի լուրը, իբր թէ Մեկլանի Ս. Գէորգ եկեղեցու ընտրութիւնների դէմ էլ բողոքներ են պատրաստում տալ, Չի նշանակում այդ արդեօք խաղ խաղալ ժողովրդի հետ?

Կաթողիկոսական-ծխական երեցփոխների լրացուցիչ ընտրութիւնները Թիֆլիսում:

Փետրւարի 26-ին ընտրւեցին.

Մէկլանի ս. Գէորգ եկեղեցում՝

Պ. Պ. Արշակ Բաղդասարեանց,

Կարապետ Բարսամեանց,

Ալեքս. Խուշաւերդեանց:

Նաւթլուխի ս. Գեորգ եկեղեցում՝

Արշակ Տէր-Գրիգորեան

Յովհ. Սպենդեղեան

Յովհ. Լուս-Մելիքեան, բժ.

Թիֆլիսի Թեմի գործակալութիւններում ընտրածներն են հետեւեալ-
ները.

Ախալցխայում՝

Տէր-Գրիգորեան,

Բուդուղեան.

Ախալքալաքում՝

Զ. Առաւնեան,

Ա. Գրիգորեան.

Գորիում՝

Յովհ. Ալիխանեան,

Բժ. Զ. Տէր-Մինասեան.

Սղնախում՝

Գէորգ Բաշինջաղեան,

Յակոբ Փիրալեան.

Դուշեթում՝

Մզարէուլեան,

Յովհ. Մարտիրոսեան.

Շուլաւերում՝

Ս. Պառաւեան,

Տէր. Պօղոսեան.

Քեկաւում՝

Թաթուղեան,

Շահվերդեան.

Զալալ-Օղլում՝

Խան-Աղեան,

Տէր-Դավթեան.

Ղազախի առաջի մասում՝

Յ. Ալիխանեան,

Գենեբալ Վարչամեան.

Ղազախի երկրորդ մասում՝

Յ. Տէր-Ասուածատրեան,

Լնժենեք Նարալեան.

Գանձակում՝

Ն. Տէր-Ներսէսեան,

Բժ. Թեմուրեան:

Սուխումում՝

Կարասպ. Կամսարական,

Գէորգ Մուրադեան:

Քուլթայխում՝

Յ. Մուրադեան,

Ա. Մատուրեան:

Արդւինում՝

Ս. Աշնաուրեան,

Մ. Աշնաուրեան:

Կումիսում՝ առաջին անգամ՝

Լևոն Ղորղանեան,

Նիկ. Տէր-Ղևոնդեան:

Երկրոդ անգամ՝

Արշակ Սպարապետեան,

Դաւիթ Դաւթեան:

Թուապսէում (Սև ծովի շրջան)՝

Յովհաննէս Ռոտինեանց,

Համբարձում Էնֆիաճեան:

? բարեկարգութիւնից՝

Յովհաննէս Բադալեան,

Արզուման Վարդանեան:

Մարտի 8-ին կապացած Թիֆլիսի Թեմի պատգամաւոր ընտրելու ժողովի մասին ընթերցողներին լղում եմ ներկա համարի վերջը:

ԼՈՒՍԻՆԻ